

BIULETYN
SĄDU NAJWYŻSZEGO
nr 9/2024

z dnia 10 października 2024 r.

Spis treści

	Str.
PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ.....	2
UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ	3
ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ	4
UCHWAŁA IZBY KARNEJ.....	9
PYTANIE PRAWNE DO IZBY KONTROLI NADZWYCZAJNEJ I SPRAW PUBLICZNYCH	11
PYTANIE PRAWNE DO IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH.....	12

PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ

III CZP 42/24

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w świetle kategorii spraw wymienionych w art. 394² § 1¹ pkt k.p.c. w tym w szczególności w punktach 3), 4), 4¹ kuratorowi procesowemu ustanowionemu dla strony przysługuje zażalenie na postanowienie sądu drugiej instancji do innego składu tego sądu w przedmiocie wynagrodzenia kuratora procesowego?”

III CZP 43/24

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy zobowiązanie posiadaczy zależnych w złej wierze do zapłaty właścicielowi na podstawie art. 224 § 2 k.c. w zw. z art. 225 k.c. i art. 230 k.c. wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z rzeczy jest zobowiązaniem *in solidum*, czy też zobowiązaniem podzielnym (*pro rata parte*)?”

UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ

III CZP 65/23 – z dnia 11 września 2024 r. w składzie 3 sędziów
na wniosek Rzecznika Finansowego

Jeżeli naprawa pojazdu przez poszkodowanego stała się niemożliwa, w szczególności w razie zbycia lub naprawienia pojazdu, nie jest uzasadnione ustalenie wysokości odszkodowania z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych jako równowartości hipotetycznych kosztów naprawy.

III CZP 5/24 – z dnia 19 września 2024 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Apelacyjnego w Warszawie

Postępowanie sądowe z powództwa kredytobiorcy będącego konsumentem o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego z umowy kredytu, prowadzone przeciwko bankowi, co do którego w toku postępowania ogłoszono upadłość, nie jest sprawą „o wierzytelność, która podlega zgłoszeniu do masy upadłości” w rozumieniu art. 145 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe, a tym samym może być podjęte z chwilą ustalenia osoby pełniącej funkcję syndyka.

ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ

II CSKP 1212/22 – wyrok z dnia 8 listopada 2023 r.

Brak możliwości odprowadzania ścieków z nieruchomości bezpośrednio do sieci przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego i odprowadzanie ich do jego sieci za pośrednictwem infrastruktury podmiotu nie będącego przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym, nie zwalnia podmiotu odprowadzającego ścieki od obowiązku ustawowego zawarcia umowy o odprowadzanie ścieków. Obowiązek ten wynika z normy prawnej o charakterze *ius cogens* jaką jest art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

III CZ 339/23 – postanowienie z dnia 24 stycznia 2024 r.

Nie zachodzi nieważność postępowania (art. 379 pkt 4 k.p.c.) w przypadku, gdy ustawa (choćby tylko temporalna) wprost wskazuje skład sądu, i sprawa została rozpoznana w takim właśnie składzie, czyli zgodnie z kryteriami ustawowymi.

Jeśli sprawa została rozpoznana zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, nie może być mowy o pozbawieniu stron procesu możliwości obrony ich praw w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c., ani o naruszeniu konstytucyjnej zasady rzetelnego procesu.

Dowód z przesłuchania stron ma charakter subsydiarny, a zatem przeprowadzany jest tylko, gdy po wyczerpaniu środków dowodowych lub w ich braku pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 299 k.p.c.).

Jego nieprzeprowadzenie (za wyjątkiem nielicznych spraw, w których jest wymagany) nie jest takim uchybieniem procesowym, którego nie mógłby naprawić samodzielnie sąd drugiej instancji.

II CSKP 1271/22 – wyrok z dnia 20 lutego 2024 r.

Uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia, będące skutkiem powikłania, może być postrzegane jako następstwo nieudzielenia należytej informacji o tym powikłaniu tylko w razie wystarczających podstaw do przyjęcia, że w przypadku udzielenia należytej informacji pacjent odmówiłby zgody na świadczenie.

II CSKP 772/22 – wyrok z dnia 21 lutego 2024 r.

Sąd rozpoznający sprawę może ocenić określone zachowanie członka zarządu jako wyczerpujące znamiona przestępstwa z art. 586 k.s.h., gdy powstaje kwestia prawnej kwalifikacji takiego zachowania jako zdarzenia istotnego dla określenia biegu przedawnienia roszczenia o naprawienie szkody. Dokonując takiej oceny sąd cywilny uwzględnia przepisy prawa karnego materialnego, w tym dotyczące zamiaru sprawcy, rodzaju winy i jej stopnia.

II CSKP 1206/22 – postanowienie z dnia 21 marca 2024 r.

Drogi publiczne to rzeczy ograniczone w obrocie. W wypadku nabycia nieruchomości o którym mowa w art. 98 u.g.n. do księgi wieczystej obejmującej nieruchomość wydzieloną na drogę publiczną nie przenosi się dotychczasowych obciążeń hipotecznych tej nieruchomości. Na skutek przewidzianego w art. 98 u.g.n. wydzielenia działki pod drogę publiczną staje się ona własnością podmiotu publicznego i nie jest możliwe

względem tej nieruchomości realizowanie uprawień przez wierzyciela hipotecznego.

II CSKP 1559/22 – postanowienie z dnia 21 marca 2024 r.

Do zasiedzenia służebności gruntowej nie może prowadzić posiadanie o charakterze właścicielskim.

II CSKP 2291/22 – postanowienie z dnia 28 marca 2024 r.

1. W przypadku ogłoszenia upadłości uczestnika postępowania wieczystoksięgowego, postępowanie to toczy się nadal z udziałem upadłego, niezależnie od tego, czy prawo, którego dotyczy wpis (wykreślenie) wchodzi w skład masy upadłości.

2. W przypadku gdy skutek czynności prawnej stanowiącej podstawę wpisu w księdze wieczystej jest uzależniony od warunku zawieszającego, zainteresowany, wnosząc o dokonanie wpisu, ma obowiązek wykazać, że warunek ten ziścił się.

II CSKP 856/23 – postanowienie z dnia 11 kwietnia 2024 r.

Czynności, o których mowa w art. 123 § 1 pkt 1 k.c., by przerwać bieg terminu zasiedzenia, nie muszą zmierzać bezpośrednio do pozbawienia posiadacza posiadania nieruchomości.

II CSKP 6/22 – wyrok z dnia 18 kwietnia 2024 r.

1. Odpowiedzialność odszkodowawcza państwa członkowskiego na podstawie prawa Unii Europejskiej nie jest uzależniona od uprzedniego stwierdzenia naruszenia tego prawa wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej,

a rozstrzygnięcie, czy doszło do naruszenia prawa unijnego, niezależnie od jego postaci, należy do sądu krajowego, przed którym wytoczono powództwo o naprawienie szkody.

2. Moc wiążąca wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej uwzględniającego skargę wniesioną na podstawie art. 258 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej w procesie o naprawienie szkody wyrządzonej przez krajowego prawodawcę naruszeniem prawa Unii oznacza, że państwo będące adresatem wyroku, w tym organy władzy sądowniczej, nie mogą negować, że doszło do uchybienia zobowiązaniom wynikającym z Traktatów.

3. Konieczność adaptacji regulacji prawnej w procesie jej stosowania do treści wynikających z Konstytucji, prawa unijnego lub innych ponadustawowych źródeł prawa (art. 9 i art. 91 ust. 2 i 3 Konstytucji), może wymagać odwołania się do analogii lub pozajęzykowych metod wykładni w szerszym zakresie, niż wymaga tego wzgląd na aksjologiczną spójność rozwiązań na poziomie ustawy.

II CSKP 1819/22 – wyrok z dnia 25 kwietnia 2024 r.

Przepisy Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR), sporządzonej w Genewie 19 maja 1956 r. nie przewidują powiązania początku biegu przedawnienia z powstaniem szkody, nawet wówczas, gdy szkoda ta powstaje w chwili odległej w czasie od zdarzeń wskazanych w art. 32 ust. 1 lit a-c konwencji CMR jako wyznaczających początek biegu przedawnienia.

II CSKP 2416/22 – wyrok z dnia 9 maja 2024 r.

Kredyty i pożyczki możliwe do spłacania bezpośrednio w walucie obcej nie były przedmiotem wniosku Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z 29 stycznia 2021 r., a tym samym nie były przedmiotem uchwały z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22.

II CSKP 2203/22 – wyrok z dnia 5 czerwca 2024 r.

Przekazany, który przyjął przekaz, może potrącić własną wierzytelność, służącą mu wobec odbiorcy przekazu. Potrącenie to prowadzi do umorzenia zarówno zobowiązania przekazanego z tytułu przyjęcia przekazu, jak i zobowiązania przekazującego wobec odbiorcy przekazu.

UCHWAŁA IZBY KARNEJ

I KZP 3/24 – z dnia 27 września 2024 r. w składzie 3 sędziów
na prawne Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku

Przepisy artykułu 47 § 1 i 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2016 r., poz. 178 ze zm.) nie mają charakteru epizodycznego i nie zawierają ograniczenia temporalnego dotyczącego ich obowiązywania. Przepisy te mają charakter ustrojowy i obowiązują nadal, do czasu ewentualnego wyeliminowania w sposób przewidziany prawem. Oznacza to, że prokurator pozostający w stanie spoczynku w dniu wejścia w życie wyżej wymienionej ustawy może wrócić na swój wniosek na ostatnio zajmowane stanowisko lub stanowisko równorzędne. Uprawnienie to nie dotyczy jedynie tych prokuratorów, którzy przeszli w stan spoczynku z przyczyn zdrowotnych. Prokurator, który skorzystał z tego uprawnienia jest prokuratorem pozostającym w służbie czynnej. Podjęte przez Prokuratora Generalnego na tej podstawie prawnej decyzje nie mogą być uznane za wadliwe, nieobowiązujące, czy też niewywołujące skutków prawnych. W konsekwencji, skoro podjęcie stosownej decyzji o przywróceniu prokuratora w stanie spoczynku do służby czynnej, w trybie art. 47 § 1 i 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2016 r., poz. 178 ze zm.), a następnie powołanie go przez Prezesa Rady Ministrów, na wniosek Prokuratora Generalnego, na stanowisko Pierwszego Zastępcy Prokuratora Generalnego – Prokuratora Krajowego miało

wiążącą podstawę prawnoustrojową, to było powołaniem prawnie skutecznym.

**PYTANIE PRAWNE DO IZBY KONTROLI NADZWYCZAJNEJ
I SPRAW PUBLICZNYCH**

I NZP 4/24

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie VII Wydziału Gospodarczego i Własności Intelektualnej przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w świetle art. 15zrz ust. 1 pkt 3 ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374 i 567) bieg terminów przedawnienia przewidzianych przepisami prawa administracyjnego ulega zawieszeniu w dniu wprowadzenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 14 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. z 2020 r., poz. 433), czy też od dnia wejścia w życie ustawy z 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 568)?

**PYTANIE PRAWNE DO IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH**

III UZP 3/24

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Gdańsku przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w związku ze zmianą przepisu art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2194) z dniem 1 stycznia 2020 r. ubezpieczony mający prawo do renty rodzinnej i renty socjalnej zobowiązany jest odprowadzić składki na ubezpieczenie zdrowotne od każdego z uzyskanych przychodów odrębnie?”